

Жасөспірімдік кезеңдегі жүктілік

*Жасөспірімдік
жүктілік – бұл
кәмелет жасқа
толмаған
жасөспірім
қыздардағы
жүктіліктік
жағдай(18 жасқа
дейін).*

Әйел ағзасының құрылысы

ЕТЕККІР ЦИКЛЫ

- Алғашқы етеккірдің болуы 13-15 жастан бастап;
- Қанды бөліністің болуы 3-7 күн;
- Циклдың қайталануы 21-35 күн аралығында;

Назар аударыңыз!!!

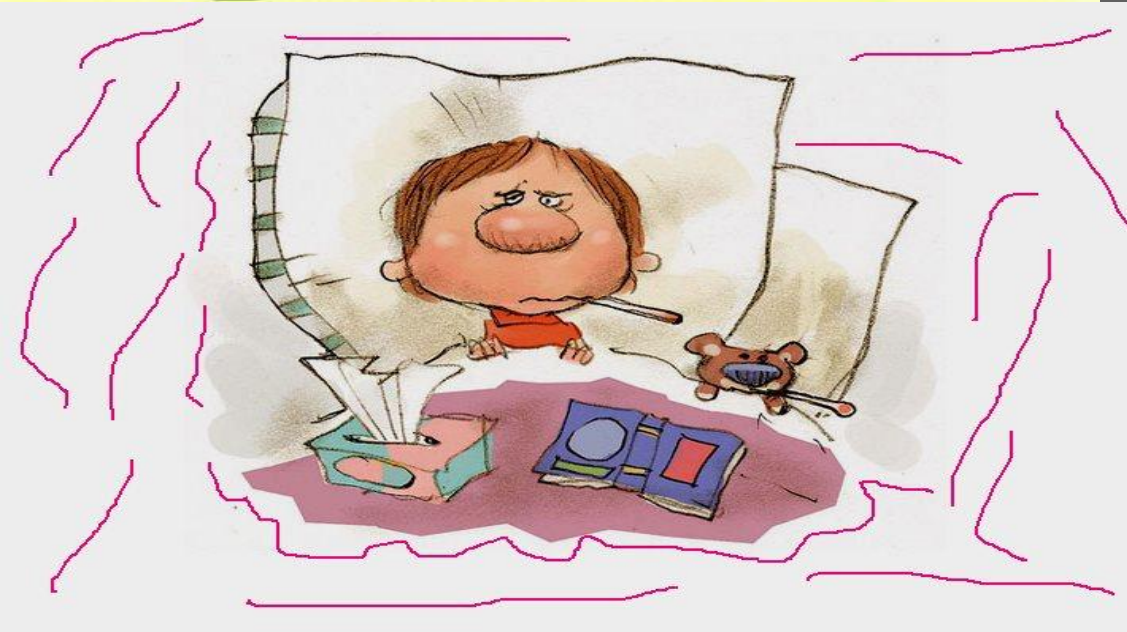

- Алғашқы етеккірдің басталуы 16 жастан кешіксе;
- Ауырсынудың болуы;
- Қанды бөліністің болуы 3 күннен аз, 7 күннен көп болса ;
- Циклдың қайталануы 21 күннен аз, 35 күннен ұзарса

ДӘРІГЕРГЕ ҚАРАЛУ ҚАЖЕТ!!!

Есте сақтаңыз

Знак, запрещающий лекарства
© Иван Рябокони / Фотобанк Лори

Менструациясы жоқ кезде, сыртқы жыныс мүшелерін күніне екі реттен кем емес жуу керек.

Менструация кезінде интимді гигиенаға аса мән беру керек. Осы күндері жыныс мүшелері инфекцияларға сезімтал болып келеді. Қан-бактериялардың көбеюіне ең қолайлы орта. Осы күндері жыныс мүшелерін ағын сумен, түрлі интим сабындарымен дұрыстап жуған жөн.

Іш киімді күнделікті ауыстырып отыру керек.

Ең жақсы деген төсемелер де қанды бөліністермен толғаннан кейін, жағымсыз иіс көзі ғана емес, сонымен қатар бактериялардың активті көбею орны болып табылады. Ең дұрысы- төсемелерді күніне 4-5 рет ауыстырып, ауыстырған сайын жыныс мүшелерін жуу керек.

- **Жүктілік кезінде ағза күшейген тәртіпте жұмыс істейді. Жүрек- қан тамырлары мен эндокриндік жүйе және ішкі органдарға үлкен жүктеме артылады.**
- **Қыз балалардың ағзасы мұндай жүктемелерге әзір емес!**

ЖАСӨСПІРІМДІК ЖҮКТІЛІК ДЕҢГЕЙІНЕ ӘКЕЛЕТІН ФАКТОРЛАР:

- Жыныстық сексуальды белсенділіктің жоғары болуы;
- Жыныстық немесе физикалық күш қолдану, отбасындағы күш;
- Әлеуметтік-социальды жағдайы төмен отбасынан шығу,
- Контрацептивті заттарды қолдануды қаламау немесе қолдана алмау;
- Отбасын жоспарлау аясында медициналық көмек көрсету сапасының төмендеуі немесе жеткіліксіздігі.

Кенеттен пайда болған жүктілікке қатысты кризистік жағдайда көрінетін психологиялық мінездеме

✓ толықтай сасып қалу, қорқыныш сезімі, күнделікті өмірлік ориентациясының жоғалуы, психологиялық шок, аффективті реакциялар;

◎ *бала-ата-аналық қарым-қатынастық проблемалардың асқынуы;*

✓ *кризистік жағдайлардан шығу үшін психоактивті заттарды қолдану;*

*✓ депрессивті реакциялар,
суицидальды ойлар мен іс-
қимылдар.*

Ерте жүктіліктің нәтижесі

Бұл мәселеге әлеуметтік тұрғыдан қарағанда, қыз бала білім алу мүмкіндігі шектеледі, жұмысқа орналасу және карьера құру мүмкіндігінен айырылады.

Көп жағдайда қыздар өздері жалғыз қалады да, жас ана тығырыққа тіреледі: білімі жоқ, жұмысы жоқ, баланы күтіп бағуға ақшасы болмайды.

Осының бәрі жалғыз анаға ауыр болғандықтан, көп жағдайда аналар баласын балалар үйіне өткізіп жатады. Ал, бұл өкінішке орай, ерте жүктілік салдарынан болатын, жиі кездесетін оқиға.

Ерте жүктілік құтылу жолдары

- Дәрілік
- Креминальды аборт
- Ішін байлап жасыру

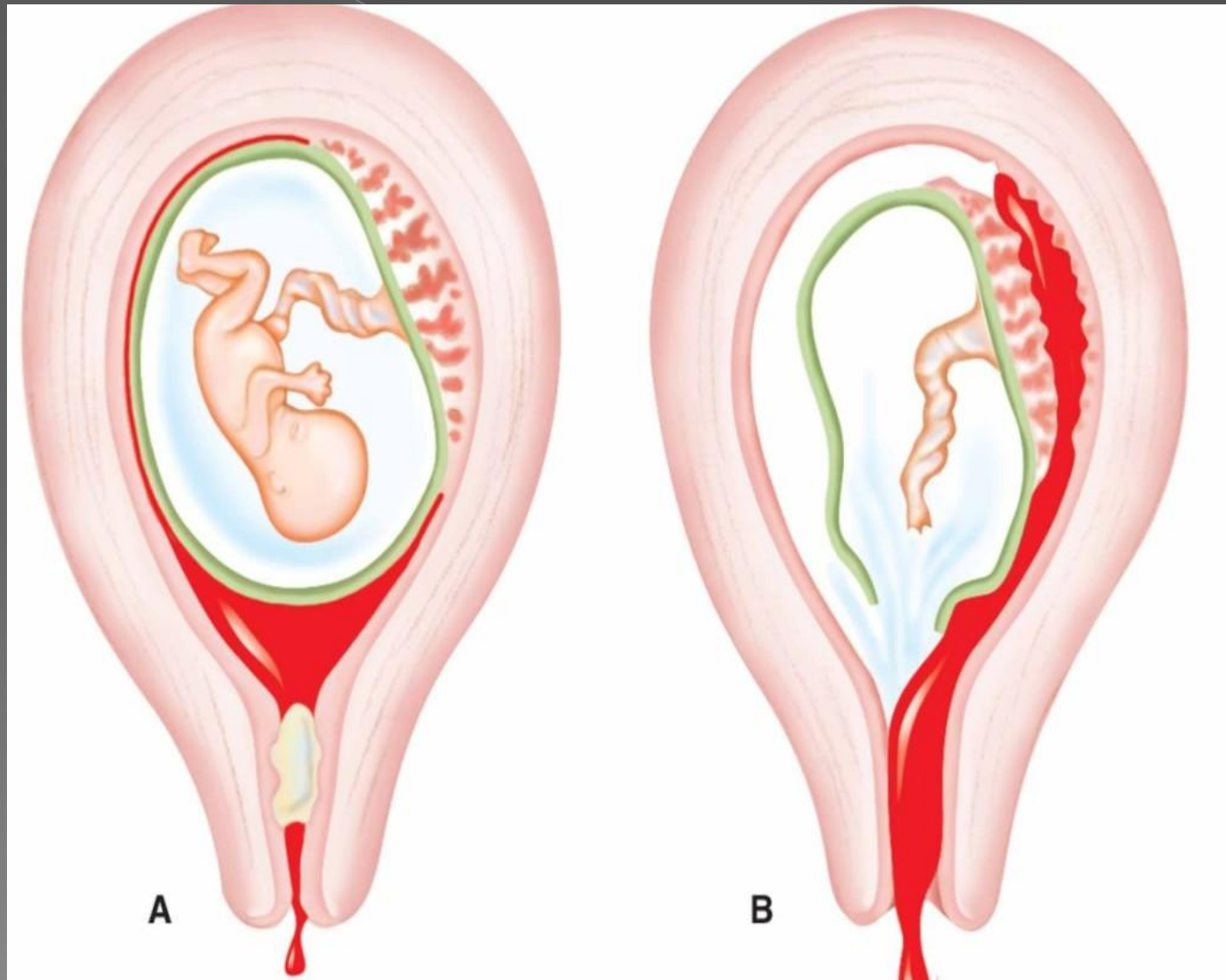

Асқынулары :*Ана жағзынан қауіп*

- ◆ *анемия;*
- ◆ *гипертония;*
- ◆ *токсикоз;*
- ◆ *жүктілік кезінде жеткіліксіз салмақ қосу;*
- ◆ *түсік тастау;*
- ◆ *уақытынан бұрын босану;*
- ◆ *босану кезіндегі асқынулар*

Түсіктің болуы

Ерте жүктіліктен туылған балаларда туа біткен ақаулар көп кездеседі.

Статистика бойынша, ондай балалар тез шетінейді және салмағы аз болады. Жасөспірім анадан туылған балдарда психикалық дамуы және физикалық тұрғыда дамуы жағынан кемістіктер жасы жеткен аналарға қарағанда 11 % жиі кездеседі.

Жыныстық тәрбие

- отбасынан
- Мектеп
- Адам санасы
- Қоршаған орта

Проблемамен күресудің ең үздік тәсілі-проблемадан сақтану.

Жоспарланбаған жүктіліктен сақтанудың тәсілдері туралы ата-анамен жиі әңгімелесу керек.

Жыныстық тәрбие туралы кітаптар оқу.

Егер қыз бала жыныстық қатынасқа ерте түссе,оның салдарын білу керек. Осындай өмірге ол дайын ба? Баланы көтеріп өмірге әкеле ала ма? Сақтанудың жолдары мен құралдары туралы толық ақпараттануы керек.

Жасөспірімдер контрацепциясы

Бұл не үшін қажет?

- Бірінші жүктіліктің және түсіктің алдын алу
  - Жыныс жолымен берілетін аурулардың алдын алу.
- ЖИТС ауруының алдын алады.*

Контрацепция талаптарына:

- Денсаулық үшін қауіпсіздік;
- Жоғары эффективтілік;
- Қолдануға қолайлы болуы;
- Қол жетімді болуы.

Гормональды:

Дәріле
р

Пластырьлер

Екпелер

«Жатыршілік спираль»

Қынаптық сақина

Жедел
контрацепция

Гормональды емес:

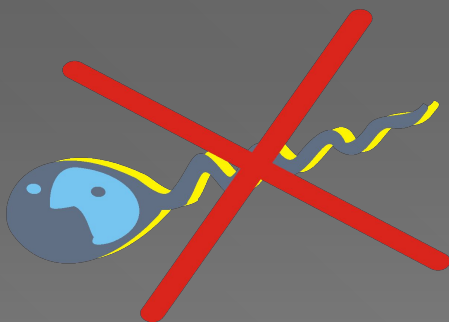
Мүшеқап

Күнтізбелік әдіс

Спермицидтер

Үзілген жыныстық қатынас

Лактационды аменорея әдісі

Хирургиялық стерилизация

Контрацепцияның барьерлік (механикалық) әдісі

Презервативтер;

Жағымды жақтары

- ◆ *Жыныс жолдары арқылы берілетін инфекциялардан қорғайды!*

- ◆ *Қол жетімді*

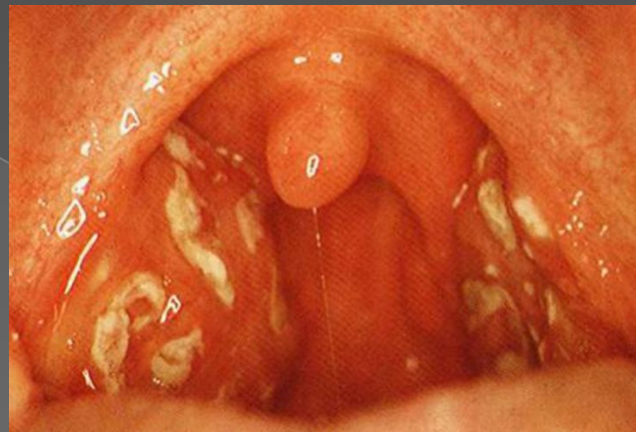
Жағымсыз жақтары

- ◆ *Деформация, перфорация болуы мүмкін*
- ◆ *Латекске аллергиялық жауап*

Сонымен қатар жыныстық жолмен жұғатын аурулардан сақтайды!!!

Жыныстық жолмен жұғатын аурулар

47

48

*Ең жаксы сақтану тәсілі -
жыныстық қатынастан аулақ
болу!*

Назарыңызга рахмет!